

Tiltaksstrategi for tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL), for Lillesand og Birkenes kommune 2022

Retningslinjer for prioritering ved tildeling av tilskudd

Tiltaksstrategien er forankra i:

- Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket av 4. februar 2004, sist endret 21. desember 2020 nr. 3044: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-02-04-448?q=spesielle%20milj%C3%B8>
- Rundskriv nr. 2021-18: kommentarer til forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket: <https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/jordbruk/ordninger-for-jordbruk/tilskudd-til-spesielle-miljotiltak-i-jordbruket-smil/forskrift-om-tilskudd-til-spesielle-miljotiltak-i-jordbruket--kommentarer-til-regelverk#>

Formål

Formålet med tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift. Prosjektene og tiltakene skal prioriteres ut fra lokale målsettinger og strategier. (§ 1. Formål)

Våre utfordringer

- Gjengroing av tidligere dyrka mark
- Kulturlandskapets rekreasjonserdi forringes, tap av biologisk mangfold og kulturhistoriske verdier.
- Mange små eiendommer med mange små teiger. Disponeres av noen få aktive bønder.
- Utfordringer i forhold til ansvar for vedlikehold av grøfter, kantsoner m.m.
- Dårlig drenert jord går ut av produksjon
- Avrenning og erosjon i tilknytning til vannveier – hydrotekniske forhold

Mål

Å legge til rette for tiltak i jordbrukets kulturlandskap som skal fremme kunnskap-, opplevelsesverdier og bruksverdier gjennom skjøtsel, vedlikehold og istandsetting.

Fortsette arbeidet med å stimulere til tiltak som hindre gjengroing av kulturlandskapet.

Legge til rette for tiltak som reduserer tap av mangfold knyttet til jordbrukets kulturlandskap.

Bidra til hydroteknisk tiltak som hindrer erosjon og forurensing.

Søknadsfrist

Søknader behandles fortløpende gjennom året, etter første mann til mølla prinsippet.

Vilkår

Vilkår for tilskuddet fremgår av forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket.

For SMIL-tilskudd til elektronisk gjerdeutstyr gjelder følgende vilkår (prøveordning for 2022):

- Tilskuddet til elektronisk gjerde må knyttes til et areal i jordbrukets kulturlandskap.
- Tilskudd til elektronisk gjerde kan gis til rydding og istandsetting av gammelt kulturbeite.
- Arealet skal kartfestes som vedlegg til søknaden.
- Arealet skal holdes i hevd ved beiting i 10 år.
- Det vil godtas at det samme elektroniske utstyret brukes på andre areal i området, så fremt det omsøkte arealet beites tilstrekkelig hvert år.

Behandling og prioritering av søknader

Hver søknad vurderes for seg. Vedtak fattes administrativt jf. delegasjonsreglement for Felles tekniske tjenester for Birkenes og Lillesand kommune.

Følgende tiltak og kriterier vil prioriteres ved behandling av søknadene:

1. Tiltak som ivaretar biologisk mangfold og kulturlandskap, inkludert rydding av jordekanter med tilfredsstillende bredde
2. Hydrotekniske tiltak som hindrer erosjon og forurensing til vann og vassdrag
3. Tiltak som ivaretar kulturminner, kulturmiljøer, inkludert verneverdige bygninger gjennom skjøtsel, vedlikehold og istandsetting

Det kan gis tilskudd til inngjerding av jordbruksareal hvis det er i sammenheng med rydding av gammel kulturmark med formål å ivareta de biologiske og/ eller estetiske verdiene i kulturlandskapet ved hjelp av beiting.

Søker som ikke tidligere har fått tildelt SMIL-midler kan prioriteres framfor søkere som har fått slikt tilskudd.

Det er ikke mulig å søke om ekstrabevilgning til et tiltak dersom kostnadene blir høyere enn det godkjente kostnadsoverslaget i opprinnelig søknad.

Av hensyn til planlegging og prioritering for bruken av midlene gis det ikke tilskudd til prosjekter som er påbegynt eller utført.

Et SMIL- prosjekt som er tildelt midler bør være ferdigstilt før det søkes om tilskudd til et nytt tiltak fra samme eier.

Tilskuddssatser

- Tiltaket som ivaretar gammel kulturmark og biologisk mangfold - **50 %**

- For SMIL-tilskudd til elektronisk gjerde er beregningen slik:
  - Øverste godkjente kostnadsoverslag er hva det ville koste å gjerde inne det gjengrodde arealet med fysiske gjerde.
  - Øverste godkjente kostnadsoverslag er hva det vil koste å kjøpe inn elektronisk gjerdeutstyr (strømgjerde) til det aktuelle arealet.

Det laveste av de to kostnadsoverslagene er grunnlaget som tilskuddet beregnes ut fra med inntil 50 %. (Fremtidige driftskostnader til elektronisk gjerde kan ikke tas med).

- Rydding av jordekanter langs dyrka mark, 20 kr. pr. løpemeter, tilsvarende **50 %** tilskudd
- Hydrotekniske anlegg – **50 %** tilskudd
- Tiltak som tilrettelegger for økt tilgjengelighet og opplevelser i kulturlandskapet – **50 %**
- Ivaretagelse av kulturminner/miljøer og istandsetting av verneverdige bygninger – **30 %**, hvis det er midler tilgjengelig

Dersom det er midler igjen etter at prioriterte tiltak er tildelt kan det innvilges tilskudd til andre tiltak som omfattes av forskriften. Til slike tiltak kan det innvilges tilskudd på **30 %**.

Dokumentasjon

Krav til dokumentasjon som skal følge søknaden vil avhenge av type tiltak.

Generelle krav for alle søknader:

- En plan der miljøtiltaket beskrives og kartfestes, og det skal redegjøres for målene med tiltaket/prosjektet.
- Nødvendig teknisk plan for prosjektet
- Før- og etter- bilder av arealet/området, bygningen/objektet
- Kostnadsoverslag
- Skriftlig godkjenning fra grunneier dersom det er en annen enn søker
- Skriftlig avtale for gjennomføring av fellestiltak
- Annen relevant dokumentasjon kan etterspørres av kommunen ved behov

For bygninger skal det vedlegges:

- Kostnadsoverslag utarbeides av en bygningskyndig
- Beskrivelse av bygningen og eventuelt bygningssskade, nåværende og fremtidig bruk, samt eventuell omtale av verneverdier hvis det foreligger

For mer info om ordningen og søknad gjennom Altinn:

<https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/jordbruk/ordninger-for-jordbruk/tilskudd-til-spesielle-miljotiltak-i-jordbruket-smil>